

Erős Kinga

A szabadság szemfényvesztése

Fekszem ismét a hálókocsi emeleti ágyán, a fal felé húzódva, tartva a vonat hirtelen fékezésétől. Különös félálom nehezíti pilláimat, zsibbaszt a testi fáradtság, a vonatkerekek monoton zakatolása mégsem hoz mély álmot. Felkelhetnék és kinézhetnék az ablakon, mint idefele jövet úgy hajnaltájt, amikor az utazás izgalma tartott ébren, s lemásztam hozzád az alsó ágyra, lábadozó kuporodva néztem ki az ablakon, s figyeltem, hogy a hófödte táj fehérsége miként nyeli el az éjszaka lassú foltjait. A fenyők olykor karnyújtásnyira tűntek, a sínpár az erdőt metszette, óriás jégcsap lógott a töltés melletti meredélyben, aztán a fák távolodtak, s a fehérségben szalmaboglyák sötétlettek, kézzel rakott körte formájúak, akárcsak a nagybányaiak képein. Távolság néhány ház látszott, falusi utca, gyér világítás... Nem tudsz aludni, Cicó? – kérdezted, s felültél az ágyon, a hátam mögé vackoltad magad. Sokáig néztük így a tájat, szótlánul, mint akik nagy útnak indultak, s tudják, hamarosan megérkeznek.

Felkelhetnék és kinézhetnék az ablakon, de a kényelmetlen ágy melege még mindig vonzóbb, mint a hajnali alföld látványa. Ahhoz talán oda kell születni, hogy az egyhangúság megszólíthasson. Öreg barátném lelkesedik érte, s nem érti közönyömet. Csodálatosnak véli, amikor a végtelenre függesztheti tekintetét, s a csend felerősíti a föld, az ég és az ember tökéletesen letisztult, helyén való rendjét. Neki jutott hely ebben a nyomasztó harmóniában. Inkább a fal felé fordulok, s remélem, elaltat végre a vonat zaja. Hallom, ahogy szuszogsz az alsó ágyon, ha melléd bújnék, biztos felvidítana a testmeleg, de az ágy túl keskeny, s nem akarok felébreszteni. Legalább te légy még középkori várúr a tömösi végeken, ott, ahol a fenyők makacsul kapaszkodnak a hegyoldalba, hófödte ágaik megereszkednek, olykor reccsennek is, de csúcsukon a cukorsüveg játékos és pajzán. Medvét nem láttunk, csak egy mókust, de sokáig nézhettük ugrándozását a fák között, miközben megfogtad a kezem, s magadhoz szorítottál. Néztem azt a kis állatot, és minden porcikám irigyelte, hiszen milyen jó volna a hóban hemperegni, nem gondolva arra, hogy vizes lesz a ruhánk és utána fázni fogunk. Menthetetlenül felzabált a nagyváros, vágyaimat is alárendelve az ésszerű kényelemnek, végképp megfosztva már a szabadság szemfényvesztésétől is. Csak a hazaérkezés lehetősége maradt, két és fél óra múlva megérkezünk a Keletibe. Libasorban szállunk le majd a vonatról, valaki fellök a csomagjával, sodródunk a kijárat felé, miközben a hangosbemondó fáradhatatlanul közli a vonatok érkezését és indulását, elhízott pályaudvari galambok tolakodnak a büfék előtt – az ember legszívesebben közéjük rúgna, mert lényük magában hordja mindazt a torzulást, ami a hétköznapiakban fel sem tűnik, csak ilyenkor, amikor a tömösi végekről érkezünk haza –, hátizsákos fiú szalad, borostás, kalácsképű férfi mondogatja fejhangon, hogy taxi, taxi, miközben átverekedjük magunkat a pénzváltó és a könyvtár között, kilépünk az utcára, rágyújtunk és a buszmegálló felé vesszük az irányt. Szótlánul lépkedünk

egymás mellett, a csikket a földre dobjuk, s már szállunk is fel a berregő húszas buszra. Álmaink valahol ott rekedtek a Királyhágón túl, s valóságosságuk minden buszmegállóban megkopik, mert a fel- és leszállások huzata kisöpri a képzeletet.

Most még az alsó ágyon szuszogsz, nem látlak, de érzem, hogy mélyen alszol, s álmodért irigyellek, mert te még lehetsz várúr, ott a tömösi végeken, talán éppen most nyergeled a lovad, kutyád izgatottan szaglászik a hóban, s még nem is sejtéd, hogy a kopasz sziklák mögött a hiúz azért rejtekezik, hogy egszser, mikor egyedül sétálsz az erőben, véletlenül te lásd meg.

Szorongásaink

Vajon odatalálnék-e egyedül is a Remetekereszt-bércre? Tudod, sokszor gondolok erre, pedig figyelmesen jártam azon a csúcson, ismerem az emelkedő sárgás talaját, mert eleget néztem a lábam elé, miközben felfele kaptattunk az augusztusi kánikulában. Jobb kéz felől szederbokrok nőttek körbe az erdő szélét, a cserjésből szinte semmi más nem látszott, de még nem feketélltek a bogyók, s én szomjas voltam. A csúcson aztán rágyújtottam. Mert jó csendben ülni az alkonyatban egy farönkön, messzire nézni és látni, ahogy a Duna átfolyik a határon, s közben mélyen a tudómben megfordul a füst.

Olyan távoli most a bérc, mintha semmi jelentősége sem lenne, sokkal közelebb a vadkan, amelyekkel útközben perceken keresztül szeméztünk, s te nem merted már megugrasztani, mert túl közel jött hozzánk. Álltunk mozdulatlanul, a hátam egy fatörzsnek feszítettem, te óvatosan elém álltál, és én vállad fölött próbáltam kilesni, félve attól, hogy megindul. Pattanásig feszült dobhártyámba vert a szívem, akkor még nem tudtam, hogy a disznó rosszul lát, csak azt figyeltem, hogy meredten néz felénk és szaglászik. Vártam, hogy elkotródjon végre, menjen búsan a konda után, de még ráérősen ácsorgott egy ideig.

Te, aki nem szeretnél csillag lenni és világítani, mert riaszt a statikus állapot, s nem igényled a nap fényét, hogy haláloed után is szemfényvesztőn közvetítse ragyogásod annak a félszeg párocskának is, ott a Remetekereszt-bércen, akikre rásötétlett s még elemlámpájuk sincs, de mit sem törődve a hazaúttal egy farönkön ücsörögve téged bámulnak, s fényed jelenti akkor számukra a mulandóság cáfolatát, hiszen ujjaiak átfonják egymást, s úgy izzadnak egybe, hogy nem érzik a nedves tenyér undorát, Te, aki mindezt nem hiszed, és minderre nem vágysz, mégis gyakran kiiszod a melankólia poharát, s beleborzongsz utóízébe, mintha oroszhegyi pálinkát hajtánál fel éppen.

Akkor a vadkannal szemezve semmit sem gondoltál. Kipergett belőled minden szorongás, megfeledkeztél arról, hogy úti célunk végrendelkezés. Csak ösztön voltál, hús és izzadság, s úgy simultál bele a tájba, mint aki tudja, hol a helye, s képes egy vadkan tekintetében feloldani az elmúlás irtózatát. Erre gondolj városi szobádban, amikor ablakod alatt eldübörög a húszas busz, s fojtogat a hiábalavóság; gyújts rá, s emlékezz a vadkanra, tudva, ha kell, feltalálók egyedül is a Remetekereszt-bércre.